

Mirela Hodžić

U okviru VIII Međunarodnog festivala lutkarstva, koji će se od 11. do 15. septembra održati u KIC-u "Budo Tomović", najmlađi posjetioci pozorišta imaju priliku da uživaju u šest predstava i to "Odisej Đsan o povratku", "Cveće male Ide", "Vanda Lavanda", "Pod žicama", "Error 404" i "Mali pirat". Najavljujući ovu manifestaciju za dodatak Kroz grad, ali i dodjelu nagrada koja je zakazana za nedjelju, **Ljiljana Burzan** koja je uz **Davora Dragojevića** osnivač Međunarodnog festivala lutkarstva, prisjetila se kako je pokrenut cijeli projekat, koliko je teško organizovati ga, ali i koja je njena omiljena predstava.

● **Ovo je VIII Međunarodni festival lutkarstva, kako je nastala ideja prije osam godina i ho je najzastužniji za održavanje ove manifestacije?**

Ideja je potekla, rekla bih, sasvim očekivano od Davora Dragojevića, višedecenijskog glumca Gradskog pozorišta, reditelja lutkarstva i velikog prijatelja najmlađih. Ipak, kako bi ideja bila i realizovana, potrebno je primijetiti određena menadžerska i komunikacijska znanja, poznavati tržište, poslovno i društveno okruženje i imati veliku volju, snagu i ljubav da se sve to iznese. E, to je bio moj zadatak. Davor i ja smo prijatelji iz djetinjstva, zatim i dugogodišnji saradnici i kako sam odavno posvećena društvenoj dobrobiti, i to je, nekako, prirodno došlo da mi se Davor javi i predloži da zajedno ostvarimo još jednu lijepu saradnju, koja je, ispostaviće se, zatrajala evo osma godina.

Ipak, da nije bilo princa **Nikole Petrovića Njegoša**, čija fondacija se formirala baš te 2012. kada se radio i naš festival, manifestacije ne bi bilo. I bukvalno. On je bio taj koji je ideju prepoznao, podržao u svakom mogućem smislu i zahvaljujući kome smo uspjeli da se lansiramo. Princ Nikola Petrović Njegoš je počasni ambasador našeg festivala, naš prijatelj i naš uzor.

Viktor Igo kaže da ništa nema snažnije od ideje čije je vrijeme došlo. Udruženim snagama dozreli smo vrijeme.

● **Koliko je od tada do danas napredovao festival? Da li imate ambicije kada su u pitanju naredne godine?**

Festival je sazrijevao i mi sa njim. Napredovao, da, ali ono što je važnije, napredovala je naša publika. Slobodno mogu reći da smo izrodili jednu sasvim novu, a brojnu pozorišnu publiku, koju učimo ne samo da voli teatar, već i da bira prave vrijednosti, da se kulturno usmjera i da voli što tako bira. Za sedam godina održavanja festivala, naše predstave

Sa prošlogodišnje dodjele nagrada - Foto: Jovana I Đorđe

Festival je sazrijevao i mi sa njim

Ljiljana Burzan koja je uz **Davora Dragojevića** osnivač Međunarodnog festivala lutkarstva, najavljuje ovogodišnje osmo izdanje manifestacije

Ljiljana Burzan - Foto: Jelice Buljić

posjetilo je preko 30 hiljada posjetilaca.

Ako govorimo o ambicijama, odavno smo zacrtali da ovaj festival bude jedinstven na svijetu po tome što će se održavati u svim gradovima Crne Gore. Ambiciozno smo i počeli tako što smo pored Podgorice organizovali izvođenja festivalskih predstava i u drugim crnogorskim gradovima. Usljed nedostatka adekvatne podrške, iako je ambicija ostala, stvarnost je naložila da se ipak ograničimo na svoj rodni grad i da o ideji jedan festival - jedna država ipak razmišljamo kada njeno vrijeme dođe, odnosno kada nadležni prepoznaju njen ogromni poten-

cijal. Do tada ćemo ambicije zadržati na mogućnosti da festival učinimo izvjesnim, tako što će nam nadležne institucije opredeliti dovoljan iznos sredstava za ostvarenje tog cilja.

● **Ko i kako bira predstave koje se prikazuju i u trci su za glavnu nagradu Međunarodnog festivala lutkarstva?**

Predstave ocjenjujemo i biramo Davor i ja, ali, naravno, Davorov autoritet proistekao iz velikog iskustva i znanja o pozorištu i lutkarstvu je neprikosnoven. Kako festival ima izuzetan imidž među pozorišnim djelatnicima, veliki dio njih nam se sam javi i pošalje prijavu, jer

nemamo dovoljan budžet, obraćamo se ambasadama zemalja iz kojih nam dolaze predstave za podršku, kojom pokrijemo jedan dio nedostajućih sredstava. Nekada nam izadu u susret, nekada ne, ali se mi ne predajemo. Nekada kucamo i po nekoliko godina. Mijenjaju se okolnosti, ljudi, vrijeme. Pa i doživljaj lakog i teškog.

Ove godine su nas podržale Ambasada Italije u Podgorici i Ambasada Španije u Beogradu i naša djeca će imati priliku da se susretnu sa lutkarima iz tih zemalja. I ovim putem im upućujemo zahvalnost u ime svih crnogorskih mališana, u Davorovo i u moje ime. Zahvaljujemo i dragim ljudima koji su nam pomogli da do njih dođemo. Uvijek su tu dobri ljudi koji nam pomažu, jer vide koliko i kako radimo. Za svoju domovinu i njene najvažnije stanovnike.

● **Ko su ovogodišnji članovi žirija?**

Konstantni predsjednik Stručnog žirija je uvaženi crnogorski reditelj i dramaturg **Goran Bulajić**. Pored njega, tu su i **Jelena Stojanović Patrnogić**, direktorica Pozorišta za decu Kragujevac i **Vladimir Lazovski**, pomoćnik ministra kulture Sjeverne Makedonije. Oni će dodijeliti devet nagrada, a to su: Grand Prix za najbolju predstavu u cjelini, nagrada za najbolju režiju, nagrada

Dragan Radulović za najbolju dramaturgiju, za najbolje estetsko-tehnološko rješenje lutaka, za najbolju scenografiju, za najbolju originalnu muziku, i tri ravnopravne glumačke nagrade.

Stručni žiri ojačan je mladim kolegama okupljenim u Dječijem žiriju, koji dodjeljuje desetu, glumcima najdražu, nagradu festivala - nagradu za najbolju predstavu Dječjeg žirija. U dječjem žiriju ove godine su: **Luka Killian** - predsjednik i članovi: **Lara Dlačić**, **Dunja Čupić**, **Petra Stojković**, **Anika Janjušević**, **Đorđije Šebek**, **Kosta Golubović**, **Tara Nenadović**, **Anja Makrid**, **Nikša Janjušević** i **Una Stanković**.

● **Da li možete da izdvojite neku od predstava koje su se igrale na proteklih festivalima, a koja je na vas ostavila poseban utisak?**

Moja najdraža predstava na dosadašnjim festivalima je "Kad je sve bilo zeleno", radena po priči "Dobro drvo" **Šela Silverstejna**. Izveo je teatar Ključ iz Izraela 2016, a njegova direktorica i glumica **Dikla Katz** nam je bila članica žirija dvije godine kasnije. Sve mi se dopalo u toj predstavi, baš sve. Iako je predstava bez riječi, muzika koja je pratila ovu čarobnu priču o davanju bila je rječitija od bilo kojeg jezika. Divna, divna predstava...